

De Bilt, 9 november 2015

Gemeenten maken te weinig gebruik van (hoog) specialistische kennis van de GGZ op het gebied van autisme en andere ontwikkelingsstoornissen. Ze werken onvoldoende samen met belangenbehartigers van deze doelgroepen als de NVA en Balans. De klant staat nauwelijks centraal. Bovendien is de financiering sinds de transitie van de zorg ontoereikend: zowel vanuit de gemeenten voor het reguliere aanbod als vanuit de zorgverzekeraars op het gebied van preventie. Met als gevolg: geen perspectief voor kwetsbare kinderen, die met de juiste hulp juist wél een normaal leven kunnen leiden.

Geachte leden van de Tweede Kamer,

De NVA, de Nederlandse Vereniging voor Autisme, en Balans, de vereniging voor ouders en kinderen met ontwikkelingsstoornissen vragen dringend uw aandacht voor kinderen en volwassenen met autisme en andere ontwikkelingsstoornissen. Gemeenten hebben te weinig kennis in huis om zorgaanbieders inhoudelijk te beoordelen en nemen daardoor de verkeerde besluiten bij bezuinigingen op voorzieningen. Bovendien moet in toenemende mate *Nee* worden gezegd door zorgaanbieders aan de klant omdat zij de budgetplafonds hebben bereikt of niet meer gefinancierd krijgen of te weinig betaald krijgen voor de zorg die zij leveren aan kinderen en volwassenen met autisme of andere ontwikkelingsstoornissen. Stoppen met gespecialiseerde hulp is dan de enige mogelijkheid.

Gebrek aan kennis binnen gemeenten

Omdat gemeenten denken en handelen binnen de eigen gemeentegrenzen, lopen de wachttijden op en wordt de keuzevrijheid beperkt. De bestaande wetenschappelijke kennis over autisme en andere ontwikkelingsstoornissen leggen veel gemeenten naast zich neer. Met als gevolg dat mensen met autisme, ouders van kinderen met autisme en andere ontwikkelingsstoornissen niet serieus worden genomen wanneer zij om hulp vragen en voorzieningen worden gesloten die juist kosten op langere termijn beperken (zoals de logeerhuizen). Het fenomeen wordt ook *social return of investment* genoemd: het geld dat we nu investeren wordt tenslotte 'terugverdiend'; levert op langere termijn winst op door besparingen die dan mogelijk zijn.

De klant staat niet centraal

Bij de inrichting en financiering van de zorg en de preventie voor deze doelgroepen wordt het klantperspectief niet gevraagd, gehoord of meegenomen. Met enkele uitzonderingen zoals de gemeenten Renkum en Delft en een nog zeer beperkt aantal andere gemeenten. Dit leidt tot scheve marktverhoudingen, die slecht zijn voor een positieve ontwikkeling van gereguleerde marktwerking in gemeenten.

Samenwerken gemeenten en VNG stukt

Gemeenten en VNG weigeren stelselmatig een bijdrage te leveren aan goede landelijke initiatieven. Denk aan gepaste zorg voor ADHD of Autisme waarin beroepsgroepen, het onderwijs, patiëntenverenigingen samenwerken aan verbeterde zorg, onderlinge samenwerking en juist een kosten-efficiënte inrichting van zorg en onderwijs. Afstemming met gemeenten en het samen slim nadenken over hoe je kostenefficiënt zaken kunt inrichten, borgen en ontwikkelen, komt daardoor niet of nauwelijks op gang. Maatschappelijke businesscases, die aantonen dat een goede inrichting van zorg - zoals vroegdiagnostiek, levensloopbudgetten, interventies die gericht zijn op emancipatie en empowerment juist kostenbesparend zijn - worden door gemeenten niet of nauwelijks opgemerkt of serieus omgezet in beleid.

Onvoldoende geld voor preventie

Vanuit de zorgverzekeraars en de gemeenten wordt er onvoldoende financiële ondersteuning geboden aan patiëntenverenigingen zoals Balans en de NVA voor preventie. Preventieve trainingen en cursussen die de Nederlandse Vereniging voor Autisme en Balans ontwikkelen om kinderen, volwassenen en ouders handelingsvaardiger te maken, worden voornamelijk door gemeenten of zorgverzekeraars niet gefinancierd. Terwijl deze aantoonbaar resultaat opleveren voor de doelgroepen en bovendien kostenbesparend zijn.

Verantwoordelijkheid nemen

De Nederlandse Vereniging voor Autisme en Oudervereniging Balans voor kinderen met ontwikkelingsstoornissen hebben er alle begrip voor dat gemeenten tijd nodig hebben om te groeien in hun nieuwe rol. We begrijpen ook dat de zorgverzekeraars en gemeenten tijd nodig hebben om zaken met elkaar af te stemmen. Tegelijkertijd moeten gemeenten en ook zorgverzekeraars de verantwoordelijkheid op zich nemen om de taak en de opdracht die zij hebben aanvaard, uit te voeren en zélf om hulp vragen als zij er niet uitkomen. Wij willen als verenigingen daarin een rol spelen. Doe een beroep op de perspectieven die wij kunnen bieden.

Winst die we samen kunnen behalen

Tot tachtig procent van onze doelgroep is met de juiste begeleiding op het juiste moment, gewoon in staat om goed maatschappelijk te presteren en te participeren. Als hulp echter uitblijft, is het gevolg: stigmatisering, het ten onrechte buitensluiten van deze doelgroep én een enorme kostenpost die uiteindelijk door de inwoners van de gemeenten zelf moet worden betaald. Het gezamenlijk inrichten van preventie en zorg met hulp van de patiëntenverenigingen die ervoor zorgen dat de klant centraal staat vanuit kwaliteit en kostenperspectief is wat ons betreft dan ook hard nodig.

Uw hulp is noodzakelijk

Wij doen daarom een dringend beroep op u om ons hierbij te steunen vanuit uw rol in de Tweede Kamer. Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor het ontwikkelen van programma's, trainingen in samenwerking met alle partijen in het veld. Nu de gemeente en de zorgverzekeraars nog.

Hoogachtend,

Drs. Z.D. Woldhuis,

Algemeen directeur Nederlandse Vereniging voor Autisme &
Algemeen directeur Balans, vereniging voor ouders en kinderen met ontwikkelingsstoornissen